

prima instanță: M. Guzun

instanța de recurs: N. Cernat, V. Arhip, V. Ignat

## ÎNCHEIERE

04 noiembrie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ  
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele ședinței,  
Judecători

Svetlana Filincova  
Maria Ghervas  
Dumitru Mardari

examinând cererea de revizuire depusă de către Străisteanu Gheorghe, în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Străisteanu Gheorghe împotriva Ministerului Finanțelor RM privitor la constatarea faptului încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, repararea prejudiciului moral cauzat prin încălcarea termenului rezonabil la examinarea cauzei, împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 21 noiembrie 2012, prin care recursul lui Străisteanu Gheorghe a fost respins,

constată:

La data de 02 iulie 2012, Străisteanu Gheorghe s-a adresat cu cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Finanțelor RM, solicitând constatarea faptului încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, încasarea sumei de 24 000 (douăzeci și patru mii) lei din contul Ministerului Finanțelor RM, ce constituie despăgubirea prejudiciului moral, cauzat prin încălcarea de către instanțele judecătorești naționale a termenului rezonabil la examinarea cauzei din data de 15 august 2011.

În motivarea acțiunii reclamantul a indicat că, la data de 15 august 2011 a depus o acțiune civilă în baza Legii nr.87 din 21 aprilie 2011 împotriva Ministerului Finanțelor RM cu privire la repararea prejudiciului moral cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei din 01 iulie 2009. La 18 noiembrie 2011 a depus o cerere către Președintele Curții de Apel Chișinău în baza art. 192 CPC și Legii nr.87 din 21 aprilie 2011, prin care a solicitat emiterea unei încheieri privind obligarea judecătorului care examinează cauza în fond să întreprindă un act procesual, stabilind un anumit termen pentru accelerarea procedurii.

Menționează reclamantul că, cererea dată nu a fost examinată, nu a fost emisă nici o încheiere cu privire la accelerarea judecării cauzei.

Mai indică că, la data de 16 februarie 2012, peste 6 luni de la depunerea acțiunii civile, judecătorul A. Minciună, a emis hotărârea judecătorească, care a fost anulată de Curtea Supremă de Justiție prin decizia din 06 iunie 2012. Recursul împotriva hotărârii a fost depus la 23 martie 2012.

Astfel, atenționează reclamantul că, acțiunea civilă depusă la data de 15 august 2011 s-a judecat de către instanțele naționale timp de 10 luni.

Consideră, că de instanța de judecată a fost încălcat termenul de judecare a cauzei civile de 3 luni, mai mult, a fost încălcat termenul de 5 zile pentru examinarea cererii cu privire la accelerarea judecării cauzei, termenul de 15 zile pentru redactarea hotărârii și termenul de 60 de zile pentru judecarea cauzei în instanța de recurs.

Prin hotărârea Curții de Apel Chișinău din 07 august 2012 cererea de chemare în judecată a lui Străisteanu Gheorghe împotriva Ministerului Finanțelor RM a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Nefiind de acord cu hotărârea dată, la 24 septembrie 2012, Străisteanu Gheorghe, a contestat-o cu recurs, solicitând admiterea recursului, casarea hotărârii Curții de Apel Chișinău din 07 august 2012 cu emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

În motivarea recursului recurentul, Gheorghe Străisteanu, a indicat că, hotărârea primei instanțe este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată din considerentele că, instanța a interpretat eronat legea și a apreciat greșit circumstanțele stabilite. Cauza a fost examinată cu încălcarea termenului prevăzut de Legea nr.87 din 21 aprilie 2011. La adoptarea hotărârii instanța a ignorat practica stabilită pe aceste categorii de dosare și practica CtEDO.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 21 noiembrie 2012, recursul declarat de Gheorghe Străisteanu a fost respins.

La 05 octombrie 2015 Gheorghe Străisteanu a depus cerere de revizuire împotriva deciziei instanței de recurs, solicitând admiterea cererii, casarea deciziei instanței de recurs cu dispunerea rejudecării recursului.

În motivarea cererii de revizuire, Gheorghe Străisteanu a invocat prevederile art. 449 lit. g) și h) Codul de procedură civilă și anume, consideră decizia instanței de recurs ca fiind una eronată, nefondată, lipsită de suport normativ și factual, rezultată din aprecierea subiectivă și incompletă a probelor și a legislației în vigoare.

A specificat, că la data de 18 februarie 2013 a depus o cerere la CEDO prin care a solicitat constatarea încălcării dreptului său la un proces echitabil (art.6§1), dreptul la un recurs efectiv (art.13) și dreptul la proprietate privată (art.1§1 Protocolul adițional CEDO).

Cererea a fost anexată cu cererea cu nr. 62100/21.

La 24 septembrie 2015 CEDO a publicat decizia la cererea nr. 16000/10, IALTEXGAL AURICA SA vs Moldovei, prin care a decis să comunice Guvernului RM despre încălcarea gravă de către instanțele naționale a dreptului la un proces echitabil (art.6§1) dreptul la un recurs efectiv (art.13) și dreptul la

proprietate privată (art.1§1 Protocolul adițional CEDO), comise de instanțele naționale în 60 cauze.

La decizia menționată este anexată o anexă a tuturor celor 60 de cauze, inclusiv și cererea nr. 62100/12 Străisteanu vs Moldova.

La 30 septembrie 2015, prin poștă recomandată, a primit de la CEDO informația despre comunicarea Guvernului Republicii Moldova a cererii nr. 62100/12 cu propunerea de a prezenta Înaltei Curți informații suplimentare pînă la data de 03 decembrie 2015, iar Guvernul RM este obligat să prezinte observațiile necesare pînă la data de 14 ianuarie 2016.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca fiind inadmisibilă din următoarele considerente.

Revizuirea este o cale de retractare a hotărîrii și nu de reformare. În cadrul revizuirii nu se verifică legalitatea și temeinicia hotărîrilor adoptate, ci în baza unor temeiuri strict prevăzute de lege are loc redeschiderea procesului și aceste temeiuri trebuie să fie obiective, reale și legale ce s-ar încadra în art. 449 Codul de procedură civilă. De asemenea aceste temeiuri urmează a fi aplicate așa cum le-a determinat norma juridică respectivă.

S-a constatat că prin hotărîrea Curții de Apel Chișinău din 07 august 2012 cererea de chemare în judecată a lui Străisteanu Gheorghe împotriva Ministerului Finanțelor RM a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

Prin decizia Curții Supreme de Justiție din 21 noiembrie 2012, recursul declarat de Gheorghe Străisteanu a fost respins.

La 05 octombrie 2015 Gheorghe Străisteanu a depus cerere de revizuire împotriva deciziei instanței de recurs, solicitînd admiterea cererii, casarea deciziei instanței de recurs cu dispunerea rejudecării recursului.

Drept temei al cererii de revizuire au fost invocate prevederile art. 449 lit.g) și h) Cod de procedură civilă, dat fiind faptul că revizuiantul la data de 18 februarie 2013 a depus o cerere la CEDO cu privire la încălcarea drepturilor fundamentale protejate de CEDO, iar la 30 septembrie 2015, prin poștă recomandată, a primit informația despre comunicarea Guvernului Republicii Moldova a cererii nr. 62100/12.

În conformitate cu art. 449 lit. g) Codul de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului sau Guvernul Republicii Moldova a inițiat o procedură de reglementare pe cale amiabilă într-o cauză pendinte împotriva Republicii Moldova.

Iar, în conformitate cu art. 449 lit. h) Codul de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat, printr-o hotărîre, fie Guvernul Republicii Moldova a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial, prin anularea hotărîrii pronunțate de o instanță de judecată națională.

Conform art. 451 alin.(1) Codul de procedură civilă, cererea de revizuire trebuie să conțină, în mod obligatoriu, temeiurile consemnate la art. 449 Codul de procedură civilă, cu anexarea probelor ce le confirmă.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că argumentele cererii de revizuire nu pot fi raportate la temeiurile stabilite în art. 449 lit. g) și h) Codul de procedură civilă.

Cu privire la temeiul prevăzut la art. 449 lit. g) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, invocarea acestui temei de revizuire implică unele exigențe specifice, care urmează a fi luate în considerație.

Astfel, reieșind din prevederile art. 11 din Legea cu privire la Agentul Guvernamental nr.151 din 30.07.2015 procedura amiabilă este confidențială, se face prin semnarea de declarații mutuale propuse cu asistența Curții Europene ori a unui acord scris, care se încheie între Guvernul RM, reprezentat de Agentul Guvernamental și reclamant sau reprezentantul acestuia.

Deci, în toate cazurile când este invocat acest temei la cererea de revizuire urmează să fie anexat acordul dat.

Simpla afirmare precum că Curtea Europeană a Drepturilor Omului a derulat o procedură amiabilă nu va constitui temei de revizuire.

La cererea de revizuire, în cazul invocării temeiului prevăzut la art. 449 lit. g) Codul de procedură civilă, pot fi anexate inclusiv și demersul Agentului guvernamental, răspunsul dat CtEDO despre notificarea Agentului Guvernamental, răspunsul dat CtEDO despre recunoașterea de către stat a violării drepturilor.

De asemenea, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține, că atunci când se invocă temeiul prevăzut de art. 449 lit.h) Codul de procedură civilă, adică CtEDO a constatat, printr-o hotărîre, fie Guvernul RM a recunoscut, printr-o declarație, o încălcare a drepturilor sau libertăților fundamentale care poate fi remediată, cel puțin parțial prin anularea hotărîrii pronunțate de o instanță națională.

Sub acest aspect se constată că, admiterea cererii de revizuire este condiționată, în primul rînd de existența unei constatări a CtEDO privind încălcarea unui drept sau a unei libertăți fundamentale a cetățeanului.

La caz, revizuiantul Gheorghe Străisteanu a prezentat în calitate de probă, comunicarea Curții europene (decizia în cauza IALTEXGAL AURICA SA c.Moldovei, cererea nr.16000/10 și alte 60 de cereri), din care face parte și cererea revizuientului, efectuată în temeiul art.54 § 2 b) din Regulamentul Curții europene, prin care instanța internațională, înainte de a se pronunța asupra admisibilității cererii, a decis cu privire la plîngerile reclamantilor privind pretinsa violare a art.6 și 13 din Convenție și art.1§1 din protocolul adițional, să comunice Guvernului pentru a prezenta observațiile necesare asupra pretinselor violări pînă la data de 14 ianuarie 2016 sau în caz, contrar, solicitarea de încheiere a unui acord amiabil pînă la data indicată; de asemenea a invitat revizuiantul să prezinte informații suplimentare pînă la 03 decembrie 2015, în cazul în care dispune de ele, cu privire la cererea înaintată.

Alte probe pertinente și admisibile, care ar condiționa admiterea cererii de revizuire, precum: acordul de reglementare amiabilă, demersul Agentului guvernamental, răspunsul dat CtEDO despre notificarea Agentului Guvernamental, răspunsul dat CtEDO despre recunoașterea de către stat a violării drepturilor,

inclusiv existența unei hotărâri prin care CtEDO să constate încălcarea unui drept sau a unei libertăți fundamentale a cetățeanului etc, revizuiantul nu a prezentat.

În asemenea circumstanțe, la momentul actual, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că argumentele cererii de revizuire nu pot fi raportate la temeiurile stabilite în art. 449 lit. g) și h) Codul de procedură civilă, motiv pentru care ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Pornind de la jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere printre altele, că atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (cazul Brumărescu contra României).

În conformitate cu art. 269-270, art. 453 al. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Străisteanu Gheorghe, împotriva deciziei Curții Supreme de Justiție din 21 noiembrie 2012 în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Străisteanu Gheorghe împotriva Ministerului Finanțelor RM privitor la constatarea faptului încălcării dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei, repararea prejudiciului moral cauzat prin încălcarea termenului rezonabil la examinarea cauzei.

Încheierea nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,

Svetlana Filincova

Judecători

Maria Ghervas

Dumitru Mardari

